

Europa Wschodnia XX-XXI w. Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 18WZNS.21K.03085.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy w module	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Marek Figura		
Prowadzący zajęcia	Marek Figura		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z podstawowymi wydarzeniami historycznymi dotyczącymi historii krajów Europy Wschodniej – Białorusi, Ukrainy i Mołdawii w XX i XXI wieku

Wymagania wstępne

brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię z zakresu historii i historiografii, odnoszącą się do historii krajów Europy Wschodniej w XX i XXI wieku	WZN_K2_W01	Egzamin ustny, Aktywność na zajęciach.
W2	zna i rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania procesów kształtowania się nowoczesnych narodów – Białorusinów, Ukraińców, Mołdawian i innych zamieszkujących Białoruś, Ukrainę i Mołdawię – oraz przemiany w tożsamości tych narodów i jej wpływ na współczesne stosunki krajów Europy Wschodniej z innymi państwami	WZN_K2_W01, WZN_K2_W07	Egzamin ustny, Aktywność na zajęciach.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wyszukać, dokonać analizy, oceny, selekcji i integracji informacji dotyczących historii najnowszej krajów Europy Wschodniej w zasobach informacji pisanych i elektronicznych i przedstawiać je na różnych poziomach percepcji	WZN_K2_U01, WZN_K2_U02, WZN_K2_U03	Egzamin ustny, Aktywność na zajęciach.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	WZN_K2_K01	Egzamin ustny, Aktywność na zajęciach.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Region Europy Wschodniej. Kryteria wyodrębnienia, dyskusje o granicach.	W1, W2, U1, K1	Wykład
2.	Zarys dziejów regionu do początku XX wieku. Rola Rusi Kijowskiej, Wielkiego Księstwa Litewskiego, Hospodarstwa Mołdawskiego, Rzeczypospolitej, Chanatu Krymskiego, Turcji i Kozaczyzny, Rosji i Austro-Węgier w formowaniu narodów regionu.	W1, W2, U1, K1	Wykład
3.	I wojna światowa, rewolucja rosyjska i próby budowy państw narodowych w Europie Wschodniej. Dominacja ZSRR.	W1, W2, U1, K1	Wykład
4.	II wojna światowa, okupacja niemiecka, ruch oporu, kolaboracja, deportacje, nowe granice.	W1, W2, U1, K1	Wykład
5.	Ukraina, Białoruś i Mołdawia jako republiki związkowe w ZSRR w latach 1945-1991, ostatnie lata stalinizmu, odrodzenie narodowe, represje i ruch dysydencki, powstanie ruchów niepodległościowych.	W1, W2, U1, K1	Wykład
6.	Niepodległe Ukraina, Białoruś i Mołdawia, zarys polityki wewnętrznej i zagranicznej państw regionu.	W1, W2, U1, K1	Wykład
7.	Dziedzictwo ZSRR. Spory i konflikty w regionie.	W1, W2, U1, K1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Przebudzenie narodowe i początki ukraińskiego, białoruskiego i mołdawskiego ruchu narodowego do wybuchu I wojny światowej.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
9.	Porażka Ukraińców i Białorusinów w walce o niepodległość po I wojnie światowej i rewolucji i jej przyczyny. Przyłączenie Besarabii do Rumunii. Powstanie Ukraińskiej i Białoruskiej SRR i Mołdawskiej ASRR.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
10.	Ukraińcy, Białorusini i Mołdawianie w okresie „korenizacji” sowieckiej modernizacji. Wielki głód na Ukrainie.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
11.	Narody regionu w drodze do niepodległości. Powstanie i rozwój masowych ruchów politycznych, początki społeczeństwa obywatelskiego Ukrainy, Białorusi i Mołdawii.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
12.	Problemy etniczne w Mołdawii, konflikt o Naddniestrze, kwestia Gagauzji, problemy mołdawskiej tożsamości: pomiędzy Rumunią a WNP.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
13.	Początki państwowości białoruskiej do 1994 r. Białoruś pod rządami prezydenta Alaksandra Łukaszenki.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium
14.	Niepodległa Ukraina po 1991 r.: budowa nowoczesnej państwowości, pomarańczowa rewolucja, prezydentura Wiktora Juszczenki i Wiktora Janukowycza, Euromajdan – rewolucja godności, prezydentura Petra Poroszenki i Wołodymyra Zełenskiego.	W1, W2, U1, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	zdanie egzaminu ustnego Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
Konwersatorium	przygotowanie i aktywność na zajęciach Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Chojnowski A., Bruski J.J., Ukraina, Warszawa 2006.
2. Mironowicz E., Białoruś, Warszawa 2007.
3. Solak J., Mołdawia – republika na trzy pęknięcia: historyczno-społeczny, militarny i geopolityczny wymiar „zamrożonego konfliktu” o Naddniestrze, Europejskie Centrum Edukacyjne, Toruń 2009.
4. Waldenberg M., Narody zależne i mniejszości narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej, Warszawa 2000.

Dodatkowa

1. Europa Wschodnia. Dekada transformacji. Białoruś, red. J. Albin, W. Baluk, Wrocław 2004.
2. Hatłas J., Gagauzia i Gagauzi. Historia oraz współczesność, Poznań 2009.
3. Hroch M., Małe Narody Europy. Perspektywa historyczna, Wrocław-Warszawa-Kraków 2003.
4. Dylągowa H., Filipowicz M., Między Wschodem i Zachodem, Lublin 1994.
5. Riabczuk M., Od Małorosji do Ukrainy, Kraków 2002.
6. Szybieka Z., Historia Białorusi 1795-2000, Lublin 2002.
7. Snyder T., Rekonstrukcja narodów. Polska, Ukraina, Litwa, Białoruś 1569-1999, tłum. M. Pietrzak-Merta, Sejny 2006.
8. Willaume M., Rumunia, Warszawa 2004.
9. Wilson A., Ukraińcy, tłum. M. Urbański, Warszawa 2002.
10. Całus K., Państwo niedokończone. 25 lat mołdawskiej niepodległości, Warszawa 2016.
11. Halecki O., Historia Europy – jej granice i podziały, Lublin 1994.
12. Hrycak J., Historia Ukrainy 1772-1999, Lublin 2000.
13. Demel J., Historia Rumunii, Wrocław-Warszawa 1986.
14. Eberhard P., Między Rosją a Niemcami. Przemiany narodowościowe w Europie Środkowo-Wschodniej w XX wieku, Warszawa 1996.
15. Serczyk W.A., Historia Ukrainy, Wrocław 2004.
16. Yekelchik S., Ukraina. Narodziny nowoczesnego narodu, tłum. J. Gilewicz, Kraków 2009.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
WZN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać nietypowe zadania, w tym w stopniu pogłębionym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych traktowanych innowacyjnie oraz stosować wiedzę i umiejętności tworzenia wybranych form wypowiedzi akademickiej
WZN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi
WZN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców
WZN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia, oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji
WZN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym historyczne, społeczne, kulturowe i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej ze wschodoznawstwem, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego